

SAŽETAK

U periodu od 24.04. - 30.04.2025. na MS Stari Grad je konstatovano 990 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (divljeg kestena, breze, graba, bukve, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su manje količine čestice prašine. Polen ostalih alergeni biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovane tokom monitoring perioda (4. sed. Aprila).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

990 pol. zr/m³

TRAVE

N/a

KOROVI

N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

N/a

MS Stari Grad

(Mjerni period: 24.04. - 30.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Stari Grad konstatovano je 990 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Aesculus* (89 pol. zr/m³ ili 8,99%), (*Betula* (249 pol. zr/m³ ili 25,15%), *Carpinus* (142 pol. zr/m³ ili 14,34%), *Fagus* (122 pol. zr/m³ ili 11,62%), *Juglans* (115 pol. zr/m³ ili 11,62%), *Pinaceae* (119 pol. zr/m³ ili 12,02%), *Populus* (14 pol. zr/m³ ili 1,41%), *Salix* (44 pol. zr/m³ ili 4,44%) i *Tax/Jun* (96 pol. zr/m³ ili 9,70%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su niske do umjerene koncentracije polena drveća (990 pol. zr/m³ zraka) i to: divljeg kestena, breze, graba, bukve, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polen utvrđene su 29.04. (utorak), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u četvrtak (24.04).

TREKUTNO CVJETAJU:

Betula sp.

Fagus sp.

Pinus sp.

Taxus sp.

Juglans sp.

Aesculus sp.

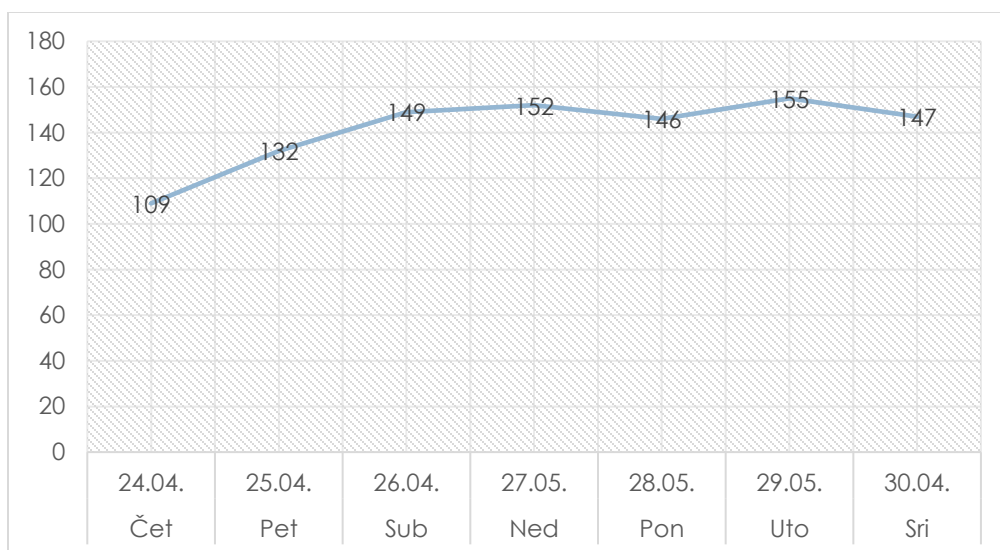
PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice očekuje se nagli porast koncentracije polena drvenastih biljaka.

Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad granice šume.

VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA APRILA

POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 25.04. - 01.05.2024. godine (MS Stari Grad) konstatovano ukupno 634 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 24.04. - 30.04.2025. godine konstatovano ukupno 990 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, oraha, borova, tise, i čempresa, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena divljeje kestena, breze, graba, bukve, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

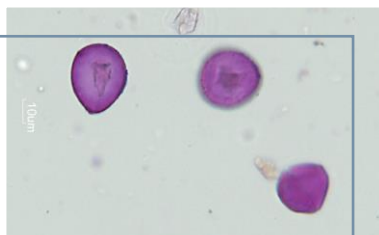
Betula sp.

Fagus sp.

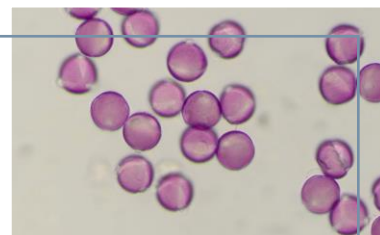
Pinus sp.

Taxus sp.

Juglans sp.

Aesculus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	24.04.	25.04.	26.04.	27.04.	28.04.	29.04.	30.04.	zr/m³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	89
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Betula (breza)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	249
Carpinus (grab)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	142
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	122
Fraxinus (jasen)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Juglans (orah)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	115
Pinaceae (borovi)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	119
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☒	☒	☐	☒	☐	☐	☐	14
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☒	☒	☒	☒	☐	☒	☐	44
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	96
Tilia (lipa)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		109	132	149	152	146	155	147	990
TRAVE									
Poaceae (trave)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Cyperaceae (šiševi)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Urticaceae (žare)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena		109	132	149	152	146	155	147	990
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		drveće	trave	korovi		
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetera i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.